

Evropská
komise

ZPRÁVA O PRÁVNÍM STÁTU 2020

Září 2020

SOUBOR NÁSTROJŮ EU PRO PRÁVNÍ STÁT

EU má k dispozici řadu nástrojů, které mají zajistit dodržování právního státu ve všech členských státech. Mnoho členských států má vysoké standardy právního státu, ale existují také významné problémy, které se v jednotlivých členských státech liší. Problémy v oblasti právního státu jsou různé a tomu odpovídají i naše nástroje. Jsou přizpůsobeny konkrétní situaci a jejich účelem je vyzdvihnout nedostatky v oblasti právního státu, zabránit jim nebo na ně reagovat.

PROČ JE PRÁVNÍ STÁT DŮLEŽITÝ?

Právní stát je jednou ze základních hodnot, na nichž je postavena Evropská unie. Není to abstraktní pojem. Právní stát má přímý dopad na život každého občana. Znamená, že na všechny členy společnosti – včetně vlád a poslanců parlamentů – se bez rozdílu vztahuje zákon, pod dohledem nezávislých a nestranných soudů.

JAKÁ JE ÚLOHA KOMISE?

Je odpovědností Evropské komise, jak uznal Soudní dvůr Evropské unie, zajistit dodržování právního státu jako základní hodnoty zakotvené ve Smlouvách EU a ctění práva, hodnot a zásad EU.

PREVENCE A PODPORA

EVROPSKÝ MECHANISMUS PRÁVNÍHO STÁTU

Každoroční cyklus, jehož středobodem je **výroční zpráva o právním státu** a při němž je podporován právní stát ve všech členských zemích, což má bránit vzniku nebo prohlubování problémů.

SROVNÁVACÍ PŘEHLED EU O SOUDNICTVÍ

Výroční zpráva poskytující srovnatelné údaje o nezávislosti, kvalitě a účinnosti vnitrostátních systémů soudnictví.

EVROPSKÝ SEMESTR

Každoroční proces, jehož výsledkem jsou doporučení pro jednotlivé země týkající se makroekonomických a strukturálních otázek, včetně systémů soudnictví a boje proti korupci, která mají podpořit hospodářský růst.

MECHANISMUS SPOLUPRÁCE A OVĚŘOVÁNÍ

Pravidelné monitorování a zprávy o pokroku učiněném v Rumunsku a Bulharsku pro řešení nedostatku souvisejících s reformou soudnictví, korupcí a v případě Bulharska s bojem proti organizované trestné činnosti.

PODPORA OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI, SÍTÍ A PROJEKTŮ

Nástroje EU pro financování, komunikační kampaně a podpůrné činnosti, včetně podpory justičních sítí a plurality a svobody sdělovacích prostředků.

STRUKTURÁLNÍ REFORMY

Technická a finanční podpora členských států při provádění strukturálních reforem.

REAKCE

ŘÍZENÍ O NESPLNĚNÍ POVINNOSTI

Zajišťuje správné uplatňování a dodržování práva EU na vnitrostátní úrovni.

ČLÁNEK 7 SMLOUVY O EU

Nástroj Smlouvy k řešení závažného porušení zásad právního státu včetně případných sankcí.

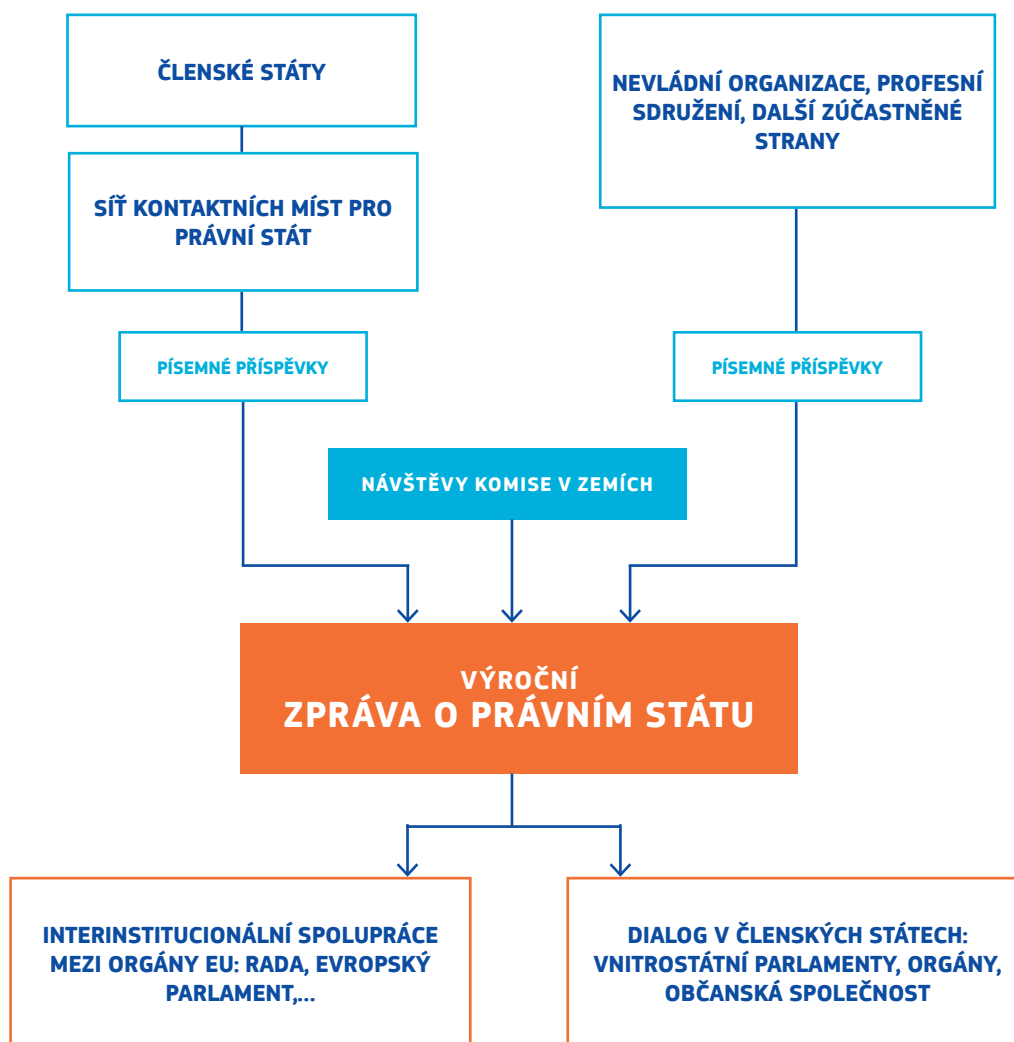
RÁMEC PRÁVNÍHO STÁTU

Nástroj včasného varování přijatý Komisí v březnu 2014, který jí umožňuje zahájit dialog s členským státem za účelem řešení systémových hrozeb pro právní stát, aby se zabránilo eskalaci.

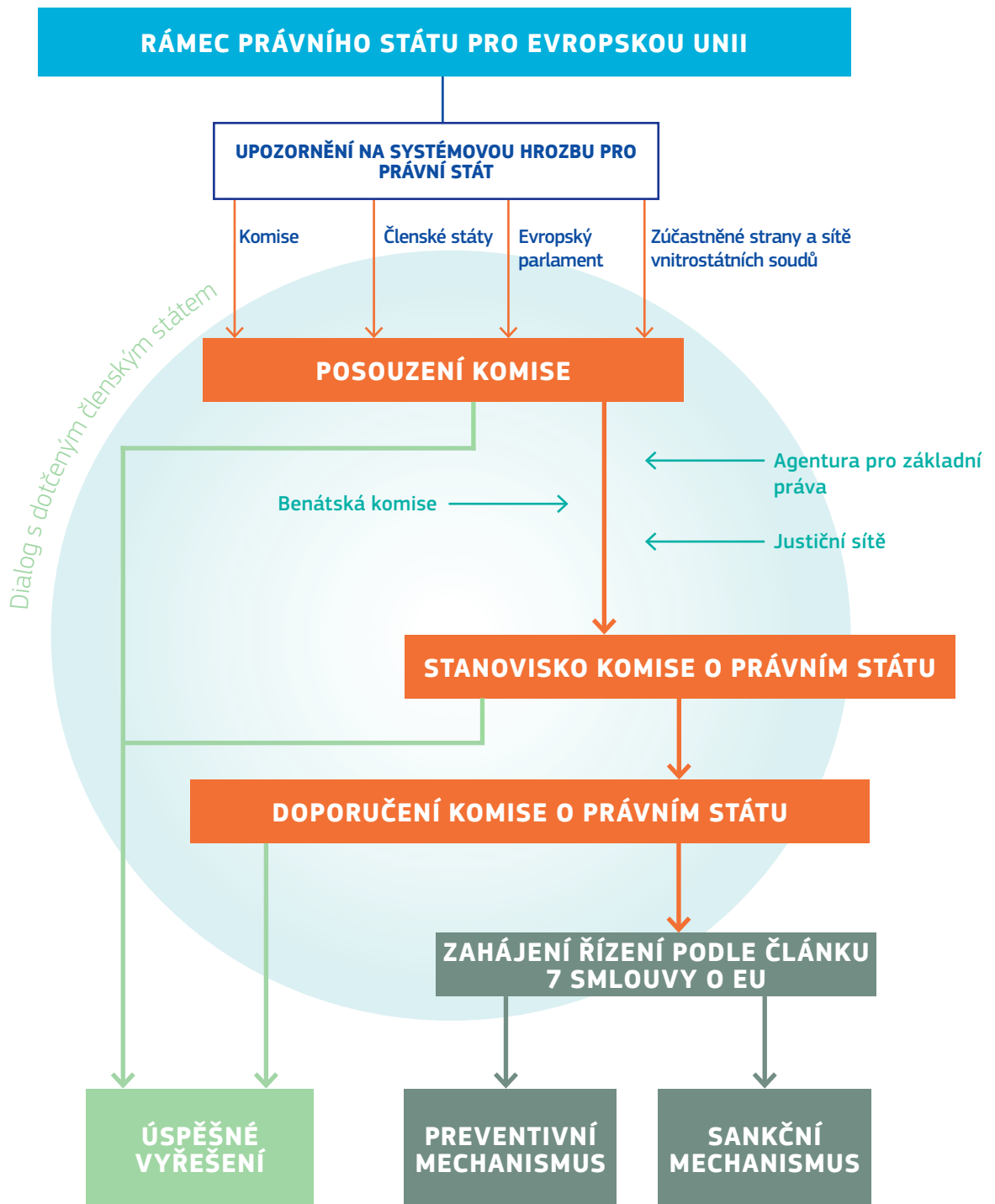
NAVRŽENÝ REŽIM PODMÍNĚNOSTI NA OCHRANU ROZPOČTU EU

Návrh, který propojuje právní stát s využitím finančních prostředků z EU, umožňuje EU pozastavit, snížit nebo omezit přístup k financování z EU v případě porušení práva.

JAK FUNGUJE EVROPSKÝ MECHANISMUS PRÁVNÍHO STÁTU:

JAK FUNGUJE RÁMEC PRÁVNÍHO STÁTU:

JAK FUNGUJE ČLÁNEK 7 SMLOUVY O EU:

Čl. 7 odst. 1: PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ

Rozhodnutí, že existuje zřejmé NEBEZPEČÍ závažného porušení hodnot v článku 2 Smlouvy o EU

Odůvodněný návrh:

1/3 členských států

nebo

Evropské komise

nebo

Evropského parlamentu

(dvoutřetinová většina odevzdaných hlasů představující většinu všech jeho poslanců)

Slyšení dotčené země EU v Radě

Souhlas Evropského parlamentu

(dvoutřetinová většina odevzdaných hlasů Představující většinu všech jeho poslanců)

Rozhodnutí Rady

o existenci zřejmého nebezpečí závažného porušení hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU

(čtyřpětinovou většinou členských států s výjimkou dotčené země EU)

Rada může vydat doporučení

(čtyřpětinovou většinou členských států s výjimkou dotčené země EU)

Článek 7 (odstavce 2 až 3): SANKČNÍ MECHANISMUS

Rozhodnutí, že DOŠLO k závažnému a trvajícimu porušení hodnot v článku 2 Smlouvy o EU

Návrh:

Čl. 7 odst. 2

1/3 členských států

nebo

Evropské komise

Vyjádření předložená dotčenou zemí EU

Souhlas Evropského parlamentu

(dvoutřetinová většina odevzdaných hlasů představující většinu poslanců EP)

Evropská rada rozhodne, že došlo k závažnému a trvajícimu porušení hodnot (JEDNOMYSLNÉ rozhodnutí s výjimkou dotčené země EU)

Čl. 7 odst. 3 Smlouvy o EU: pozastavení určitých práv

Rada může pozastavit členská práva včetně hlasovacích práv.

Hlasování vyžaduje kvalifikovanou většinu, která je definována jako:

- 72 % členských států, s výjimkou dotčeného členského státu,
- které představují 65 % populace členských států EU účastnících se hlasování.

Dotčená členská země se hlasování neúčastní.